

Toespraak Startdag 2025: Leen Van Heurck, algemeen secretaris

Vorig jaar presenteerden we de vernieuwde missie van de Vlaamse Onderwijsraad: samen onderwijsbeleid maken vanuit de kracht van alle onderwijspartners, door voorop te lopen, te verrijken, te verbinden.

2025 is een bijzonder jaar ... ik heb aan den lijve mogen ondervinden wat het betekent om gedragen te worden door een warm netwerk.

Een deel van dat warm netwerk zit hier vandaag voor mij.

Bij de startdag neem ik doorgaans de tijd om even terug te blikken op het afgelopen werkjaar.

U zal begrijpen dat ik dat vandaag niet uitgebreid ga doen.

Er zijn mooie, maar ook uitdagende adviestrajecten gelopen, waarvan er enkele resulteerden in een hoorzitting in dit parlement: denk aan de B-stroom en de minimumdoelen.

Ik wil uitdrukkelijk mijn dank uitspreken aan onze voorzitter om van nabij en met een groot hart voor de Vlaamse Onderwijsraad de werking op te volgen tijdens mijn afwezigheid.

Daarmee deed ze wat ze altijd doet, met nog een extra laag betrokkenheid en empathie, wat haar zo typeert.

Ze kondigde daarstraks helaas haar afscheid aan.

Wij zorgen voor een passend moment, Ann ... eentje op jouw maat, eentje waarbij we uitgebreid stil zullen staan bij wat je voor ons betekent, in het gezelschap van de mensen, die jij er graag bij hebt.

Ik heb meteen een boodschap voor haar opvolger: het zijn grote schoenen om te vullen ...

Dank ook om mee zorg te dragen voor ons secretariaat.

De stille kracht, zoals Maarten Simons hen vorig jaar op deze startdag omschreef, heeft in moeilijke omstandigheden onze missie blijven uitdragen en samen met de leden onze werking gedragen.

Geef het team van de Vlaamse onderwijsraad een applaus!!

De voorbije maanden heb ik de kracht van de onderwijsgemeenschap mogen voelen, van de mensen.

Er ging geen week voorbij of er stonden bloemen, een kaartje, vele ondersteunende berichten, ontmoetingen ...

Laat ons die laag menselijkheid blijven koesteren, zeker als we het niet eens zijn met mekaar. Zorgzaam zijn, de mens zien achter de functie.

Het gaat er in de wereld steeds driester aan toe: tussen al dat wapengekletter wordt de kracht van het woord, het tegenwoord, het beleefd van mening verschillen én daarbij luisteren naar wat anderen vanuit hun perspectief te vertellen hebben, nog belangrijker!

Als we de kranten openslaan, zien we dat een meningsverschil al te vaak verwordt tot vingerwijzen, dreigen, of erger nog het zich opsluiten in het eigen gelijk en elke kritische stem monddood maken.

We moeten ons blijvend engageren voor onderwijs en onze samenleving en de gesprekken over onderwijs koesteren, zoals die ook in de Vlaamse Onderwijsraad met al zijn verschillende partners plaatsvinden.

Ik wil jullie graag **Uit het leven gegrepen** aanbevelen, het boekje van Goele Cornelissen, waarin zij onder andere een krachtige boodschap geeft over wat wij als Vlaamse Onderwijsraad te doen hebben.

Wij nemen een unieke plaats in, in de democratische ruimte.

Het debat over onderwijs hoort immers thuis, hier in dit huis.

Participatie is inherent verbonden met de vrijheid van onderwijs.

Wij voeden de vertegenwoordigers van het volk graag met wat de onderwijspartners gezamenlijk voorstellen over maatschappelijk relevante thema's.

Ja, dat gesprek over onderwijs is traag.

Onderwijs verdient een doordacht debat.

En daadkracht, dat ook!

Het zal nooit het ene of het andere zijn.

We kozen er vandaag voor om vanuit de praktijk te vertrekken.

Praktijk, onderzoek en beleid vormen immers het samenspel waarin onderwijs vorm krijgt.

Het verhaal van Lieven en de getuigenissen uit ons panel bewijzen ook dat nabijheid, mekaar begrijpen én de handen in mekaar slaan cruciaal is om iedereen bij de les te houden.

Elke dag wandelt de samenleving binnen door de schoolpoort, in aula en atelier én de samenleving verwacht tegelijk dat onderwijs alle mogelijke problemen aanpakt.

Ik trap een open deur in.

Nochtans is nagenoeg iedereen het erover eens dat er in een leslokaal geleerd moet worden.

Hoe maken we weer ruimte voor leraren en docenten om dat te doen waar ze het best in zijn, om zich volledig aan hun kerntaak te kunnen weiden?

Kinderen en jongeren klaar maken voor de toekomst, met een stevige kennisbasis en de nodige brede vorming om volwaardige burgers te worden die aan de samenleving kunnen deelnemen.

Er is een belangrijke horde genomen in de zomer, Ann had het er al over, ik hoop van harte dat we binnen enkele jaren kunnen zeggen dat die beslissing met succes geïmplementeerd is geraakt van De Panne tot Maaseik.

Leren gebeurt echter niet in een vacuüm.

De toenemende complexiteit van de samenleving en het appel dat daarbij gedaan wordt op scholen, of instellingen is alsmaar toegenomen.

Hoe zorgen we ervoor dat de personeelsleden in onderwijs zo omringd worden dat ze zich gesteund weten om de vele uitdagingen het hoofd te bieden?

Onze ambitie gaat verder dan het benoemen van de problemen of erger nog met de vinger wijzen naar actor x of y.

We willen met dit participatief traject op de verschillende snijvlakken concrete oplossingen aanreiken, waarmee het beleid aan de slag kan, maar waar we ook de eigen verantwoordelijkheid opnemen om ons steentje bij te dragen.

We willen met dit thema benadrukken dat onderwijs geen eiland is, dat los staat van de samenleving.

Integendeel!

Het is er inherent mee verbonden.

Met deze startdag is een van onze thematische lijnen écht gestart.

Herinner u dat we vorig jaar meegaven dat we meer gefocust en diepgaander willen werken, door zo'n thematische lijnen te hanteren.

Het laat toe om met alle onderwijspartners na te denken over maatschappelijke vraagstukken, ze te agenderen.

Het laat ook toe om uit de rijkdom aan inzichten te putten bij advieswerk over het beleid van de minister.

Het is een kans om buiten ons beleidsdomein te kijken.

Het is in die kruisbestuiving dat iets nieuws ontstaat.

Wij zijn in elk geval benieuwd naar de ideeën die we via ons platform verzamelen en kunnen omzetten naar beleidsadviezen.

Naast de thematische lijn, die we vandaag lanceren, kan u met onze andere thematische lijn 'recht op leren' kennis maken op ons seminarie van 1 oktober.

Warm aanbevolen!

Daarmee wil ik afronden en jou graag laatste woord geven, Ann ...

...